

گزارش
<p>«آرمان ملی» از کنش سیاسی –انتخاباتی عارف گزارش می‌دهد</p>
<p>حضور مستقل</p>
<p>یابابع رای جبهه‌اصلاح‌طلبان؟</p>
<p>◀ اصلاح‌طلبان به دنبال چهره‌ای جدید و رای آور خرداده‌ه نزدیک‌تر می‌شویم مباحث انتخاباتی‌تر و کاندیداها مشخص‌تر می‌شود عیار ابهام از حضور با‌عدم‌حضور چهره‌های سیاسی در انتخابات زوده‌می‌شود.این در حالی‌است که برخی چهره‌ها بسیار پیش از این عزم حضور در انتخابات را جزم کرده‌اند. محمدرضا عارف، از جمله کسانی است که پس از انصراف از شورای عالی و عدم‌حضور آوردگاه‌خرداد۱۴۰۰ صحه‌گذاشته‌اند.با این حال برخی معتقدند کاندیداتوری عارف در انتخابات به چالشی برای اصلاح‌طلبان تبدیل شده و مشخص نیست که او کاندیدی اجماعی اصلاح‌طلبان باشد. همین امر باعث شده به اذعان برخی عارف به‌طور جداگانه سندهای انتخاباتی خود را تشکیل دهد و منتظر اصلاح‌طلبان نماند.حسن‌رسولی از چهره‌های نزدیک به عارف می‌گوید: «آقای دکتر عارف به عنوان یکی از نامزدهای بالقوه انتخابات ریاست‌جمهوری اسمال از حق و ظرفیت قانونی استفاده کرده‌و ما در پارهای از استان‌ها مقدمات را فراهم کرده‌ایم.اینکه می‌گویند آقای عارف راهش را از آقای خاتمی یا جریان اصلاحات جدا کرده، کذب محض است.»</p>
<p>◀ اصلاح‌طلبان و عارف</p>
<p>گرچه شرایط جامعه به نحوی است که از آن بویی از حال و هوای فضای انتخاباتی برمی‌خیزد اما جریانات سیاسی‌دست از کار نکشیده‌اند و همچنان در حال فعالیت برای حضوری پر قدرت و موثر تر در انتخابات هستند. در این میان اصلاح‌طلبان که به جهت ناراضیاتی‌های خود در جامعه و عدم‌برآورد شدن مطالبات مردم انتخابات ۹۸ را با مشارکت حداقلی مردم از دست داده‌اند نمی‌خواهند به‌این راحتی‌ها پاسپور ۱۴۰۰ را نیز به جریان رقیب تعارف بزنند. از همین رو است که پس از تشکیل جبهه اصلاح‌طلبان و تدوین اساسنامه آن، در کمیی برنامه‌ریزی و تعیین راهبردها برآمده‌اند و در ادامه به شاخص‌ها ورود خواهند کرد و در نهایت روی مصداق‌ها به شور و منشورت خواهند نشست تا کاندیدی اجماعی خود را برای حضور در انتخابات مشخص و به جامعه معرفی کنند. این در حالی‌است که در کنار فعالیت‌های جبهه اصلاح‌طلبان برخی چهره‌های بعضا شاخص اصلاح‌طلب نیز عزم خود را برای حضور در انتخابات جزم کرده‌اند. یکی از این چهره‌ها، که صحبت‌ها پیرامون وی بسیار است، محمدرضا عارف، رئیس بنیاد امید ایرانیان است؛ رئیس سابق شورای عالی سیاستگذاری اصلاح‌طلبان، که اکنون همه می‌دانند به‌طور قطع در انتخابات حاضر خواهد شد.هرچند بسیاری بر این باورند که عارف به جهت عملکرد نه‌چندان مطلوب خود در شورای عالی و به‌خصوص مجلس است. پایگاه‌اجتماعی چندانی در جامعه ندارد و نمی‌تواند رای‌آوری چندانی داشته‌باشد. آنچه مسلم است اینکه عارف نه‌چندان محبوبیتی در جامعه دارد و نه اصلاح‌طلبان چندانی از او حمایت‌نمی‌کنند. عارف با علم به این موضوع در کنشی مستقل از اصلاح‌طلبان و نیز سیدمحمد خاتمی به تنهایی در آورده‌گاه ۱۴۰۰ و شاید به‌طور مستقل شرکت کند. چنانکه برخی منابع از راه‌اندازی سندهای وی در برخی شهرهای کشور خبر داده‌اند. با این حال آنچه مسلم است اینکه اصلاح‌طلبان قطعا به دنبال چهره‌ای جدید و رای‌آور خواهند بود که توانایی موج‌سازی را داشته‌باشد و بتواند مردم را پای صندوق‌رای‌های‌سابقه‌قلبیت‌هایی که عارف از آنها بهره‌است و در برهوت کاندیدا شاید اصلاح‌طلبان را به اطمینان‌حسینی با محمدجواد ظریف برای حضور در انتخابات وادار کند.البته عارف پیش از این نیز نشان داده به کار کرد در قالب جریان کلیت‌نام تکند یا به نفع کاندیدی کنار بکشد و تمکین خواهد کرد.اما موضوع انتخابات ۱۴۰۰ فرق می‌کند،ضمن اینکه کناره‌گیری او در انتخابات ۹۲ به نفع روحانی باعث‌شده وی یک ریاست‌جمهوری از اصلاح‌طلبان بلیکار باشد. با این حال در نهایت باید دید که کنش اصلاح‌طلبان و محمدرضا عارف به کدام سمت‌وسو پیش خواهد رفت.</p>
<p>◀ جدایی عارف از اصلاحات کذب است</p>
<p>یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب درباره جدایی سرفه محمدرضا عارف از اصلاحات اظهار داشت: براساس قانون انتخابات تشکیل ستاد انتخاباتی به لحاظ موعد زمانی مربوط به دوره آزاد بودن تبلیغات انتخاباتی کاندیداهاست؛ بنابراین راه‌اندازی سندهای انتخاباتی تا قبل از رسیدگی و تعیین تکلیف صلاحیت نامزدهای بالقوه غیر قانونی است. ناموز نیز نوشت، حسن رسولی گفت: آقای دکتر عارف حق و مفید و مصر به رعایت قانون است با توجه به منع قانونی در هیچ استانی نسبت به راه‌اندازی ستاد انتخاباتی اقدام نکرده است. البته فراهم کردن مقدمات ورود به عرصه انتخابات به نحوی که نشانه‌ای از تبلیغات انتخاباتی در این تمهیدات وجود نداشته‌باشد، از نظر قانونی بلامعن است و طبعا آقای دکتر عارف به عنوان یکی از نامزدهای بالقوه انتخابات ریاست‌جمهوری اسمال از حق و ظرفیت قانونی استفاده کرده و ما در پارهای از استان‌ها مقدمات را فراهم کرده‌ایم. این فعال سیاسی نزدیک به محمدرضا عارف درباره جدایی او از سیدمحمد خاتمی اظهار کرد: اینکه می‌گویند آقای عارف راهش را از آقای خاتمی یا جریان اصلاحات جدا کرده کذب محض است. من هم عضو جبهه اصلاحات ایران هستم و هم از قدیم‌الایام جرم جوو دوستان و یاران نزدیک محمدرضا عارف بوده و هشتم عضو شورای شهر تهران بودم کرد.اعلام‌امادگی‌هیچ‌کدام از نامزدهای احتمالی اصلاح‌طلب در این مرحله منوط به تصویب در مرجع اجماع‌سازی، یعنی جبهه اصلاحات ایران نیست.</p>
<p>ادامه در صفحه ۶</p>

پنجشنبه
۱۳۰۰۰۱۰۱۹
شعبان ۱۴۴۲ / ۸ آوریل ۲۰۲۱

سال چهارم
شماره ۹۸۱

«**آرمان ملی**» از حمله بمب‌های چسبان به کشتی «ساووز»د دریای سرخ گزارش می‌کند:

حمله به کشتی ایران باهدف ضربه به مذاکرات وین

صهیونیست‌ها از رفع تحریم ایران در هر اسناد

سعید خطیب‌زاده: هیچ‌گونه خسارت جانی رخ نداده است

آرمان ملی – محمدهادی علیمردانی:

کشتی ایران ساووز مورد حمله نظامی قرار گرفت. گفته می‌شود، این حمله به وسیله مین چسبان انجام شده است. با این حال مقامات ایران گزارش داده‌اند هیچ تلفات جانی در این حادثه رخ نداده و خسارت‌های وارده اندک بوده است. بسیاری از رسانه‌ها رژیم صهیونیستی را عامل این حمله می‌دانند و وزیر جنگ این رژیم نیز از اظهار نظر درباره واقعه ساووز اجتناب کرده است.

◀ **آمریکا اظهار بی‌اطلاعی کرد**

امنیت یکی از گفتمان‌های قدرتمند موجود در سال‌های پس از دفاع مقدس به حساب می‌آید. سه‌شنبه ۱۷ فروردین بود که کشتی ایرانی «ایران ساووز» حدود ساعت ۶ صبح به وقت محلی در دریای سرخ و در نزدیکی سواحل کشور جیبوتی مورد حمله قرار گرفت. به نقل از پایگاه خبری هیل، جسیکا کال. مک‌نالتی سخنگوی وزارت دفاع آمریکا، در بیانیه‌ای درباره کشتی ایرانی که در دریای سرخ هدف قرار گرفته گفت که آمریکا از از گزارش رسانه‌ها درباره اتفاقی که برای کشتی ساووز افتاده،

سر نوشت انتخاباتی علی مطهری تحت‌الشعاع مواضع جنجالی اش شد

خودزنی در کلاب‌هاوس

◀ **احمد زب‌آبادی: قصد جذب آرای کدام قشر را داشت؟**

آرمان ملی: می‌گویند اظهارات روز گذشته‌اش به‌مثابه حمله انتحاری بوده، به‌ویژه آنکه پیش از این اعلام کرده کاندیدای ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ خواهد شد. علی مطهری یک اصولگرای فرهنگی و یک اصلاح‌طلب سیاسی است، بنابراین نمی‌توان تعریف کامل و واحدی از مطهری ارائه و افکار و اندیشه‌های او را در یک جریان اصلاح‌طلب کرد. اگر نگاهی به رزومه فعالیت‌های سیاسی مطهری انداخته شود، به‌خوبی عیان می‌شود که او در این عرصه ثابت نماند چنانکه روزی با اظهاراتی علیه اصلاح‌طلبان به مجلس هشتم راه پیدا کرد و زمان زیادی نگذشت که نامش در لیست انتخاباتی همان اصلاح‌طلبان جای گرفت و یک وفادار به مخالفان دپروز به‌مخالف با همه‌فکران اصولگرایش شد و ماند؛ هر چند هنوز هم تأکید دارد که اصلاح‌طلب است و نه اصولگرا؛ بلکه یک نیروی مستقل است! اما! در بعد فرهنگی بدون تردید عقاید او به اصولگرایان دلواپس و حتی تندتر از اعضای جبهه یاپرداری شیبه است که البته این دیدگاه‌ها به سبب فعالیت‌های پررنگ سیاسی‌اش، کم‌رنگ مانده بود تا شامگاه سه‌شنبه که وارد شبکه اجتماعی کلاب‌هاوس شد و اظهاراتی داشت که حتی اصولگرایان هم به آن انتقاد کردند؛ چرا که نامتناسب با خواست و شرایط جامعه بود. شاید تنها طیفی که از اظهارات مطهری خشنود شد، تندروهای جبهه یاپرداری بودند که بعضا مواضع فرهنگی آنها مورد انتقاد اکثریت جامعه است و حالا اظهاراتی را شنیدند که از مواضع خودشان فراتر بوده است!

◀ **اظهارات جنجالی**

مطهری گفته است: «اگر کسی کنار دریا تحریک نمی‌شود بیمار است. خداخواسته ما تحریک شویم. باید تحریک شویم. اینکه جوان ما یا دین دست یک خانم تحریک می‌شود، خوب است.» این اظهارات از سوی چهره‌ای که از یک‌سو فرزند شهید مطهری با عقاید شهید مطهری آشناست و از سوی دیگر خودش را پذیرفته شده از سوی اقدشار زیادی از جامعه می‌داند، بعید بود. به گفته شهید مطهری «مرد الهام‌گیر از زن است و اگر در یکی جریان اجتماعی زن‌ها هماهنگی نداشته باشند، از تأثیر مرد هم فوق‌العاده می‌کاهد و بر عکس اگر زن‌ها نقش موافق و احساسات موافق داشته باشند نیروی مردها را هم چند برابر می‌کنند؛ یعنی نه‌تنها ترمزی برای

معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه در پاسخ به اظهارات رسانه‌ای وزیر امور خارجه اوکراین و معاونش اظهار داشت: ما اظهارات همکاران اوکراینی را در رسانه‌ها می‌بینیم و به آن توجه می‌کنیم، ولی گاهی دلیل برخی اظهارنظر‌های غیرسازنده را در ک نمی‌کنیم. محسن فهراوند تصریح کرد: مقصود آن قصورکنندگان در بروز این فاجعه شناسایی و اکنون کیفرخواست برای ۱۰ نفر صادر شده و دادگاه به‌زودی به پرونده رسیدگی خواهد کرد. بودجه جبران خسارت بازماندگان توسط دولت تأمین و در اختیار وزارت راه، مسکن و شهرسازی قرار گرفته که آماده پرداخت به بازماندگان است. این خسارت مبلغی بیش از هفت برابر تعهد قراردادی ایران طبق کنوانسیون ورسو است و دولت ایران برای اینکه مبلغ را منصفانه کند، رویه‌های بین‌المللی در تعیین خسارت را هم در تعیین آن مورد توجه قرار داده است. همچنین با شرکت اوکراینی مائو تماس برقرار کرده و آمادگی خود را برای مذاکرات مربوط به جبران خسارت این شرکت در رابطه با هواپیما به شرکت اوکراینی اعلام کرده‌ام.

armanmeli.ir

آرمان ملی

سیاست ۳

◀ **گریز از اظهارنظر**

همچنین به نقل از روزنامه صهیونیستی تایمز آواسرائیل، روز گذشته بنی گانتز وزیر جنگ رژیم صهیونیستی، در جمع خبرنگاران از صحبت کردن درباره حمله‌ای که گفته می‌شود این رژیم علیه یک کشتی ایرانی به نام «ساووز» در دریای سرخ انجام داده است، خودداری کرده و گفته در این باره نظری نمی‌دهد اما به طور کلی، ارتش رژیم صهیونیستی در هر جایی که لازم بداند، وارد عمل خواهد شد. گانتز در این راستا افزود: «اسرائیل باید از خودش دفاع کند، در هر جایی که چالشی عملیاتی یا نیازی عملیاتی ببینیم، اقدام خواهیم کرد.» همین اظهارات دوپهلو نیز معنایی جز این ندارد که رژیم صهیونیستی در این اقدام خلاف قوانین بین‌المللی دخالت داشته یا از آن حمایت می‌کند.

◀ **خسارت جانی نداشتیم**

بنابر اعلام رسانه‌های داخلی و خارجی، کشتی ایرانی ساووز در چند سال گذشته در دریای سرخ به‌منظر پشتیبانی از تکاورهای ایرانی، که به ماموریت اسکورت شناورهای تجاری اعزام می‌شوند، مستقر بوده است. با این حال در مورد کاربری این شناور همچنان سخنان ضدونقیضی مطرح شده است. سعید خطیب‌زاده سخنگوی وزارت امور خارجه، در پاسخ به سوال خبرنگاران در خصوص اخبار حمله «ساووز» ناشی از انفجار مین‌های چسبان در بدنه کشتی رخ داده است. حمله به کشتی ایرانی از تحریم‌های ایران مورد بررسی قرار گرفته، بدان شده با سازمان بین‌المللی در یانوردی به عنوان نهاد مرجع، کشتی غیرنظامی ساووز برای برقراری امنیت دریانوردی در مسیر خطوط کشتیرانی و مقابله با دزدان دریایی در منطقه دریای سرخ و خلیج عدن مستقر شده بود. این کشتی عملا به عنوان ایستگاه لجستیکی (پشتیبانی فنی و تدارکات) ایران در دریای سرخ عمل می‌کرد؛ لذا مشخصات و ماموریت این کشتی قبلا به صورت رسمی به آن سازمان اعلام شده بود. در اثر حادثه رخ داده خوشبختانه هیچ‌گونه خسارت جانی رخ نداده است و بررسی‌های فنی در مورد چگونگی این حادثه و منشأ آن در حال انجام است و کشورمان کلیه اقدامات لازم را از طریق مراجع بین‌المللی در این خصوص انجام خواهد داد.»

اول پیروزی انقلاب اسلامی، استاد مطهری گفته‌اند «طرح مساله حجاب زود بود» و بعد فرموده‌اند «من خدمت امام رفتم و گفتیم الان وقت این نبود که شما این مساله را مطرح کنید.» در یادداشتی هم که زمان شهادت آیت‌ا... مطهری در جیب لباس ایشان یافت شد و در آن، مطالبی که بنا بوده با امام خمینی(ره) مطرح کنند یا مطرح کرده بودند فهرست شده، از جمله آمده است: «پیشنهاد آقای تهرانی (آیت‌ا...سیدمحمدحسین حسینی تهرانی) و حجاب استاندارد شده» و «توقیف اجرای حدود اسلامی به برقرار شدن نظامات اسلامی.» از مجموع اینها برمی‌آید که نظر استاد مطهری این بوده است که مطرح شدن الزام حجاب در اسفند ۱۳۵۷ زود هنگام بوده و...» مطهری در بخش دیگری عنوان کرده که «تعدد زوجات بسیار حکیمانه‌ست. چون زنان آماده ازدواج از تعداد مردان بیشتر است و نباید حق ازدواج کردن را از زنان گرفت.» البته او پیش از این هم به حمایت از چندهمسری پرداخته و گفته بود: «اصل مساله چندهمسری حکمی از احکام اسلام است که به حل بی‌معطل اجتماعی می‌پردازد. با توجه به وضعیت فعلی جامعه، اگر ما این حکم را اجرا نکنیم، فساد و فحشا در جامعه افزایش پیدا می‌کند. اما موضوع این نیست که بخواهیم این مساله را ترویج کرد و از همه بخواهیم این کار را انجام دهند. این مساله ترویج‌بردار نیست. حکمی است که در جای خود خوب است و کسانی که شرایطش را دارند می‌توانند انجام دهند و اینکه بخواهیم کار گاه ترویج بر گزار کنیم که همه به این حکم عمل کنند، کار درستی نیست و مشکلات زیادی ایجاد می‌کند.» اما نکته‌قابل تامل آنجاست که در بحث کلاب‌هاوس سه‌شنبه برخی به مطهری یادآوری کردند که برخی از نزدیکان او نتوانسته‌اند به‌رغم ادعاهایی که می‌شود همسر خود را راضی به ازدواج مجدد خودشان بکنند که در نهایت پس از مدت کوتاهی این ازدواج‌های دوم به طلاق ختم شده است. پدیده چندهمسری یا فرهنگ و وضعیت جامعه ایرانی همخوانی ندارد و مشخص نیست؛ چرا به‌رغم مخالفت‌های زیادی که صورت می‌گیرد مطهری اصرار به تکرار این موضوع دارد.

◀ **گل به خودی مطهری!**

در نهایت به نظر می‌رسد مطهری شامگاه سه‌شنبه یک حمله انتحاری علیه خودش داشت و بسیاری از افرادی که قصد داشتند در صورت تأیید صلاحیت از او رأی دهند با شناخت دیدگاه‌ها و مواضع فرهنگی‌اش منصرف شدند.البته صداقت مطهری یسکی از موضوعاتی بود که دی‌پروز در تحلیل اظهارات او مطرح و مـوضوع آشنای ارزشمعی در توصیف شد؛ اما وزن اظهاراتش چیز دیگری بود.

فعال سیاسی اصولگرا تصریح کرد: در جریان اصولگرایان این نگاه غالب است که اگر آیت‌ا... رئیسی نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری شود اجماع روی نام او قطعی است و اغلب شخصیت‌هایی که هم‌اکنون نام‌شان مطرح است نام‌نویسی نمی‌خواهیم از تباطو برقرار کنیم؛ آن وقت ما امضا می‌کنیم و می‌گوییم می‌خواهیم استانداردهای FATF را رعایت می‌کنیم که از لیست سیاه تعلیق شویم. لعیا جنیدی گفت: دویاره یک رئیس‌جمهور بسیار تند و نامعقولی مانند ترامپ در آمریکا روی کار آمد و گفت که می‌خواهد تحریم تحریم کند و ایران نباید با دنیا رابطه داشته باشد و ما هم همه چیز می‌خواهند به صحنه بیایوند و جول نام آنها مشغول فعالیت هستند، در نهایت ممکن است به گزینه کاندیدای اجاره‌ای برسند و روی او توافق کنند. بی‌تلق‌قولی از آقای لاریجانی شنیدم که ایشان جایی مطرح کرده و گفته «اگر آیت‌ا... رئیسی بیاید دیگر نیازی به سیاست‌دواری من نیست.» با این اوصاف اگر آیت‌ا... رئیسی نامزد شود به‌نظم تکلیف انتخابات ریاست‌جمهوری روشن است.

معاون حقوقی رئیس‌جمهور اظهار کرد: در دولت یازدهم رئیس‌جمهوری در آمریکا روی کار آمد و ادعایش این بود که می‌خواهد رفتارش روی اصول باشد و گفته تشویق می‌کند ایران سعی کند ارتباط خود را با دنیا برقرار کند و ما هم می‌خواهیم از تباطو برقرار کنیم؛ آن وقت ما امضا می‌کنیم و می‌گوییم می‌خواهیم استانداردهای FATF را رعایت می‌کنیم که از لیست سیاه تعلیق شویم. لعیا جنیدی گفت: دویاره یک رئیس‌جمهور بسیار تند و نامعقولی مانند ترامپ در آمریکا روی کار آمد و گفت که می‌خواهد تحریم تحریم کند و ایران نباید با دنیا رابطه داشته باشد و ما هم همه چیز می‌خواهند به صحنه بیایورند و جول نام آنها مشغول فعالیت هستند، در نهایت ممکن است به گزینه کاندیدای اجاره‌ای برسند و روی او توافق کنند. بی‌تلق‌قولی از آقای لاریجانی شنیدم که ایشان جایی مطرح کرده و گفته «اگر آیت‌ا... رئیسی بیاید دیگر نیازی به سیاست‌دواری من نیست.» با این اوصاف اگر آیت‌ا... رئیسی نامزد شود به‌نظم تکلیف انتخابات ریاست‌جمهوری روشن است.

سیاست ۳

◀ **گفت‌و‌گو**

دیاکو حسینی در گفت‌و‌گو با «آرمان ملی»:

باز گشت کام‌به‌کام برجام

زیان بیشتری دارد

◀ **انقطاع در مذاکرات ضروری است**

◀ **ن باید تصور شود که ایران محتاج چین و روسیه است**

آرمان ملی – علیرضا پورحسین: نخستین دور گفت‌و‌گوها میان ایران و ۴+۱ در قالب کمیسیون مشترک برجام باهدف رفع موانع اجرای توافق هسته‌ای و برداشته شدن تحریم‌های ایران روز سه‌شنبه در وین برگزار شده که به گفته معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا سازنده بوده است. سخنگوی سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز در همین رابطه گفته است که ما در ابتدای یک روند پیچیده قرار داریم و اکنون زود است که بخواهیم درباره نتیجه این مسیر ارزیابی داشته باشیم. آنچه را که لازم است انجام می‌دهیم و مسئولیت اتحادیه اروپا بازگرداندن برجام به مسیر اصلی‌اش است. برای رسیدن به این نتیجه، اینکه ببینیم چه تحریم‌هایی می‌تواند برداشته شود و چگونه می‌توان موضوع هسته‌ای ایران را حل‌وفصل کرد به تلاش‌های مشترک نیاز دارد. این مقام اروپایی خواستار برداشتن گام‌های جسورانه از سوی هر دو طرف شد تا آن‌چه روند مذاکرات بدان احتیاج دارد، به آن تزریق شود. گام‌های جسورانه‌ای که در ابتدا باید از سوی ایالات متحده به علت برهم زدن توافق صورت گیرد و سخنگوی وزارت امور خارجه این کشور نیز در همین راستا پس از پایان جلسه مشترک برجام در این خصوص گفته است که باید لغو تحریم‌ها را برای تحریم‌های ناسازگار با برجام انجام دهیم. صحبت‌هایی که مجموعا تفاوت‌ها با هفته‌های گذشته را به خوبی نشان می‌دهد. در راستای بررسی این مساله «رمان ملی» گفت‌و‌گویی با دیاکو حسینی، تحلیلگر ارشد مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری داشته است که در ادامه می‌خوانید.

◀ **اساسا کمیسیون مشترک برجام و اروپا می‌توانند**

این بار به حل اختلافات در برجام کمک کنند؟

امروز اروپا میزبان نشست کمیسیون مشترک برجام است و کشورهای اروپایی نیز نقش مهمی در پیشبرد مذاکرات در وین دارند اما نباید فراموش کرد که ساختار برجام صرفا معطوف به کشورهای اروپایی نیست و این روسیه و چین نیز هستند که در این میان نقش آفرینی می‌کنند و به‌طور کلی این ساختار ۴+۱ است که بازگشت ایالات متحده به برجام فعال شده است. سازوکار کمیسیون مشترک برجام نشان داده است که می‌تواند در مواقع مورد نیاز نقش مفیدی را ایفا کند و امروز نیز توانسته به خوبی مسیری برای حل مشکلات باشد.

◀ **لغو کلیه تحریم‌ها امروز می‌تواند برای کشور مفیدتر باشد یا پیشبرد بازگشت به برجام به صورت گام‌به‌گام؟**

روش گام‌به‌گام که بسیار مورد تأکید برخی از طرف‌ها قرار گرفته هم‌معنایی دارد و هم می‌تواند محاسنی برای ما داشته‌باشد. حسن این روند این است که از لحاظ سیاسی آمریکا‌یی‌ها در داخل کشور خود راحت‌تر می‌توانند با این مساله کنار آمده و به برجام بازگردند یا تحریم‌هایی را لغو کنند و از پیچیدگی‌های سیاسی در داخل این کشور جلوگیری کنند. در روند گام به گام سنجیدن اقدامات طرفین دشوارتر خواهد بود و منجر به تداوم اختلافات در سایر موضوعات می‌شود. یکی دیگر از معایب این طرح آن است که طرفین را وارد یک دور طولانی و بی‌پایان از گفت‌و‌گوها کند که به نتیجه‌ای ختم نشود. ایران این معایب را دیده است و آنها را به مراتب بیشتر از سود این طرح دانسته و به همین علت آن را فعلا کنار گذاشته است. بازگشت یک‌باره به برجام از سوی ایالات متحده و ایران سهولت بیشتری دارد و ایران نیز از نظر قانونی راحت‌تر می‌تواند آن را مورد پذیرش قرار دهد اما باید همچنان منتظر ادامه گفت‌و‌گوها ماند. به نظر می‌رسد امروز انقطاع در گفت‌و‌گوها برای تمامی طرفین ضروری است و باید منتظر نتایج آن در روزهای آتی ماند.

◀ **ایران در کنار این روند گفت‌و‌گویی، که با طرف‌های دیگر برجام آغاز کرده است، نیاز به چه اقدامات دیگری دارد تا بتواند به سمت چندجانبه‌گرایی حرکت کند و متضرر نشود؟**

وزیرخارجه کشورمان همین چندوقت پیش به خوبی در این خصوص عنوان کردند که برای ایران ارتباط با کشورهای آسیایی و چین نباید در گرو ارتباط با کشورهای غربی باشد. رابطه ایران با شرق، اصالت دارد و نباید به موارد دیگر گره بخورد و همین‌طور روابط ایران با کشورهای غربی نیز از اصالت برخوردار است. زمانی ما می‌توانیم در ارتباط با کشورهای همچون چین و روسیه موفق باشیم که تنها گزینه ما نباشند و چنین استنباطی ایجاد نشود که تنها گزینه ایران برای همکاری با جهان هستند. این استنباط که ایران‌های جز روسیه و چین ندارد، می‌تواند چانه‌زنی‌ها و مذاکرات را برای ایران سخت کرده و انجام تعهدات را از سوی کشورها دشوارتر کند، زیرا تصور می‌کند که ایران چاره‌ای جز همکاری با آنها ندارد. اگر ایران می‌خواهد رابطه بلندمدت و مقابلی با کشورهای آسیایی‌اعم از چین و روسیه داشته‌باشد باید رابطه‌ای به همان اندازه عمیق و گسترده با کشورهای غربی داشته‌باشد. بالعکس ایران اگر می‌خواهد روابط خوبی را با کشورهای غربی داشته‌باشد باید گزینه‌های خود را بیشتر کرده و ارتباط خود را با قدرت‌های شرقی حفظ کند. این‌دیکنه جغرافیای ایران است و ایران به علت موقعیت جغرافیایی‌ای که دارد چون به نحوی در میانه‌شرق و غرب و جنوب‌شرق قرار دارد، مستعد این نوع روابط است. ایران همواره در دهه‌های اخیر از این توان محروم بوده است. برجام اگر فقط یک ارزش داشت، آن این بود که استعداد این تعادل بزرگ را می‌توانست به روابط خارجی ایران بازگرداند و هنوز نیز این استعداد را دارد؛ در صورتی که بتوانیم از این مرحله عبور کنیم و روابط‌عادی‌تر و کم‌تنش‌تری با کشورهای غربی‌اعم از ایالات متحده آمریکا داشته‌باشیم، احیای برجام گام نخست در راستای ایجاد تعادل در سیاست خارجی است؛ به‌خصوص زمانی‌که ایران با چین نیز یک سند همکاری جامع به امضاء رسانده است.